

Η αρχαία Επισκοπή Σηλυβρίας (Ιωάννης Σιδηράς)

/ [Πεμπτούσια](#)

image not found or type unknown

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/1WD99KR>]

Όσον αφορά την Χριστιανική πίστη είναι ιστορικά βεβαιωμένο ότι αυτή διεδόθη από πολύ νωρίς στην Σηλύβρια και στην πέριξ αυτής περιοχή, όπως και στις λοιπές θρακικές πόλεις και κωμοπόλεις, με την πλέον γνωστή εξ αυτών, την αρχαία Ηράκλεια. Στην πόλη της Σηλυβρίας εμαρτύρησε επί των ημερών του Χριστομάχου Ρωμαίου Αυτοκράτορος Μαξιμιανού (285-305) ο Άγιος Αγαθόνικος († 290 μ.Χ.), ενώ κατά τους εσχάτους καιρούς της υστεροθωμανικής περιόδου εγεννήθη ο σύγχρονος και λαοφιλής Άγιος της Θράκης, Επίσκοπος Πενταπόλεως, Νεκτάριος ο θαυματουργός, ο οποίος είδε το φως της ζωής την 1η Οκτωβρίου του 1846 και κοιμήθη οσιακώς το 1920. Ο Άγιος Νεκτάριος, Κατά κόσμον Αναστάσιος Κεφαλάς, υιός του Δημοσθένους και της Μαρίας, τιμάται ιδιαζόντως και εξόχως από τους απανταχού της γης Θράκες και στο πατρικό του, που ήταν μία παμπάλαια οικία στο Ταβανλή-τσεσμέ, στο επάνω κάστρο της Σηλυβρίας, Κατά τα τελευταία χρόνια, σχεδόν κατ' έτος, και κατόπιν σχετικής αδείας των τοπικών τουρκικών αρχών τελείται λειτουργία από κληρικούς του Οικουμενικού Πατριαρχείου, όπως θα τελεσθεί και εφέτος από τον νεοεκλεγέντα Μητροπολίτη Σηλυβρίας κ. Μάξιμο, ο οποίος και θα συναντηθεί με πλήθος απογόνων από τους πρόσφυγες της Σηλύβριας και των πέριξ κοινοτήτων-ενοριών αυτής που διαβιούν στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη.

Η από νωρίς επικράτηση του Χριστιανισμού στη Σηλύβρια είχε ως συνεπακόλουθο και την εκκλησιαστική οργάνωση της όλης περιοχής, καθώς ήδη από τις αρχές του Δ' αιώνας συναντούμε τον Επίσκοπο Σηλυβρίας Σέργιο.

Η Σηλύβρια μέχρι του Στ' αιώνας εκκλησιαστικώς ήταν Επισκοπή της δικαιοδοσίας της Μητροπόλεως Ηρακλείας και για μικρή χρονική περίοδο καταγράφεται υπό το όνομα «Ευδουξιοπόλεως». Από του Ζ' αιώνας προήχθη σε Αρχιεπισκοπή και κατά τον ΙΒ' αιώνα, επ' των ημερών Μανουήλ του Κομνηνού (1143-1180), σε Μητρόπολη. Αναφέρεται ότι κατά το έτος 1316, όταν εχήρευσε η Μητρόπολη Σηλυβρίας, δια συνοδικής πράξεως των Πατριαρχείων παραχωρήθηκε στον Μητροπολίτη Δυρραχίου Γρηγόριο (1315-1327), «απορουμένου περί τα αναγκαία», και παρέμενε υπό την δικαιοδοσία αυτού μέχρι και το έτος 1387 επαναπροήχθη σε ανεξάρτητη Μητρόπολη. Η έδρα της Μητροπόλεως ευρίσκετο στη Σηλύβρια και ο Μητροπολίτης αυτής αρχικώς έφερε τον τίτλο του: «Υπερτίμου και εξάρχου Θράκης», ενώ σήμερα φημίζεται ως: «Υπέρτιμος και Έξαρχος Ευρώπης». Μέσα στο διάβα των αιώνων η θέση της Μητροπόλεως Σηλυβρίας στο «Πατριαρχικόν Τακτικόν» ή «Πατριαρχικόν Συνταγμάτιον», προ και μετά την άλωση της Κωνσταντινουπόλεως, καταγράφεται με όλες τις μεταβολές, έως ότου στο Συνταγμάτιο του 1904 και μέχρι σήμερα κατέχει την 43η θέση.

Η γεωγραφική έκταση της Μητροπόλεως Σηλυβρίας συνέπιπτε σχεδόν, διοικητικώς, με τον Καζά Σηλυβρίας, ο οποίος αποτελούσε τον νοτιοδυτικό τμήμα

του Σαντζακίου Τσατάλτζας, ενώ μόνον το χωρίο Τσαντώ αν και ανήκε διοικητικώς, στον Καζά Σηλυβρίας εντούτοις εκκλησιαστικώς υπήγετο στη δικαιοδοσία της Μητροπόλεως Ηρακλείας.

Ο Στ. Β. Ψάλτης στο εμπεριστατωμένο ιστορικό πόνημά του: «Η Θράκη και η δύναμις του εν αυτή Ελληνικού στοιχείου», το οποίο εξεδόθη στην Αθήνα κατά το έτος 1919, καταγράφει από τα μέσα του 19ου αι. έως και τις αρχές του 20ου αιώνας διάφορα στατιστικά πληθυσμιακά δεδομένα, τα οποία αποδεικνύουν ακμάζουσα πορεία της επαρχίας Σηλυβρίας.

Σύμφωνα λοιπόν με τα στοιχεία που επικαλείται ο Στ. Β. Ψάλτης, επί τη βάσει του Πατριαρχικού κώδικος του 1859, στην Επαρχία Σηλυβρίας υπήγοντο 13 χωρία, οικογένειες 1.727, ψυχές 8.635. Τα ίδια στοιχεία επικαλείται, όπως προαναφέραμε, και ο Μελισσηνός Χριστοδούλου. Στην δε Επετηρίδα του Θρακικού Συλλόγου (1873-1874) δημοσιεύεται στατιστική έκθεση περί της επαρχίας Σηλυβρίας όπου καταγράφονται τα ονόματα των 10 υπαγομένων σε αυτή κοινοτήτων, ήτοι: Σηλύβρια, Επιβάται, Φανάριον, Εξάστερον, Δελλιώναι, Αιγιαλοί, Οικονομείον, Καθήκιοϊ, Κούρφαλοι (Βουλγαρόφωνοι), Άβρεν (Βουλγαρόφωνοι). Στις δέκα αυτές κοινότητες κατοικούσαν 1.565 οικογένειες και 9.500 άνθρωποι. Λειτουργούσαν 14 σχολές με 27 διδάσκοντες και 1.050 μαθητές.

Ο Χασιώτης κατά το έτος 1881 αναβιβάζει τις κοινότητες στις 18, όπου συνολικά κατοικούσαν 11.950 άνθρωποι και λειτουργούσαν 15 σχολεία με 24 διδάσκοντες και 992 μαθητές. Ο δε Γ. Ι. Δράκου σε ειδική μελέτη του, δημοσιευθείσα το 1892, αναφέρει τα 13 ονόματα των κοινοτήτων που υπήγοντο στην Επαρχία Σηλυβρίας, ήτοι: Σηλύβρια, Φανάρι, Καδίκιοϊ, Σινεκλή, Άβρεν, Κιουτσουκ Σεϊμέν, Μέγα Κιλίτς, Δελλιώναι, Απιβάται, Κουρφαλή, Εξάστερον, Αιγιαλοί, Οικονομείον. Κατοικούσαν 2.576 οικογένειες και λειτουργούσαν 18 σχολεία με 1.679 μαθητές και 36 διδασκάλους. [...] Από τους ξένους μελετητές, οι οποίοι δημοσιεύουν στατιστικά δεδομένα για την επαρχία Σηλυβρίας, ο Γάλλος Synvet το 1878 αναβιβάζει τις κοινότητες αυτής στις 10, στις οποίες κατοικούσαν 1565 οικογένειες ή 9.470 άνθρωποι εκ των οποίων οι 500 ήταν βουλγαρόφωνοι. Τα λειτουργούντα σχολεία ήταν 14 στα οποία φοιτούσαν 1.050 μαθητές. Σχεδόν ταυτόχρονα και περίπου με τα ίδια στατιστικά δεδομένα ο Stanford δημοσιεύει το ιστορικό του πόνημα.

[Συνεχίζεται]